

РЕШЕНИЕ

№ 2440

гр. София, 12.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 12.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **1187** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. с чл.84, ал.3 от Закона за убежището и чужденците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на Д. М. Т. срещу решение № 939/11.01.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при Министерски съвет, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ е постановен отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Жалбоподателят твърди, че решението е незаконосъобразно поради допуснати съществени нарушения на материалния и процесуалния закон. Излага твърдения, че в обжалваното решение не е обсъдена индивидуалната бежанска история. Счита, че административният орган необосновано и с противоречиви мотиви не кредитира факта, че причините за напускането на А. са свързани със системни нападения и дискриминация спрямо членове на различни малцинствени групи. Твърди, че има достатъчно данни, че може да бъде подложен на системно преследване, ако се завърне в родина си. Излага доводи, че анализът на изложената в решението обстановка за А. е непълно, доколкото се цитира единствено справка вх. № ЦУ-1658/25.10.2023г. на дирекция „Международна дейност“, която самият административен орган е издал, без да се посочват източниците, послужили за издаване на същата. Иска отмяна на решението.

В с.з. от 12.3.2024г. жалбоподателят се представлява от адв. М., която моли да се обърне внимание на справката представена пред съда в съдебното заседание, в която изчерпателно се слага акцент на хуманитарната криза в А.. Излага, че Д. М. Т. се

опитва да се интегрира, като има приложен трудов договор и споразумение към него, което доказва положен труд и доходи. Моли съда да върне преписката за ново разглеждане, като се позовава на становището от Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС).

Ответникът – председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли. Твърди, че правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

Прокуратурата на РБ не взе становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235, ал.2 от ГПК, във вр. с чл.144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ВР - 13 - 3134 от 22.08.2023 г., подадена от Д. М. Т. от мъжки пол, [дата на раждане] в общ. Н. Ш., гражданин на А., етническа принадлежност - пашун, вероизповедание - мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН].

В проведеното интервю с рег. № УП - 13291 от 20.12.2024г. чуждият гражданин разказва, че напуснал А. през 2018г. нелегално, като първоначално заминал за И., след което заминал нелегално за Турция, където прекарал 5 години и половина. Там работел в цех за трикотаж, но властите отнели правото на чужденците да работят и той тръгнал за България. В Република България, пристигнал нелегално от Гърция около 4 месеца преди проведеното интервю и подал молба за закрила, след като бил задържан от полицията.

Д. М. Т. мотивира молбата си за международна закрила с твърдението, че в А. имал вражда за земя, която баща му наследил от дядо му, но роднините им искали да вземат тази земя и убили баща му. Според думите му той, като единствен син, заедно с майка си, отишли в дома на вуйчо му, където решили, че е най-добре момчето да напусне страната. Твърди, че майка му сега е омъжена повторно, а земите са в ръцете на роднините му, защото са успели да ги вземат незаконно. Не споделя да е членувал в политическа партия или организация, не заявява да е имал проблеми заради етноса и религията си. Според думите му никога не е имал проблеми заради етноса или религията си, нямал е никога проблеми с никого в А., не е бил заплашван или насилван.

За установено ответникът е приел, че чужденецът е гражданин на А., етническата му принадлежност е пашун. В потвърждение на неговия произход е и фактът, че проведеното с него интервю е на разбираем за него език - пашу. За достоверно е приел твърдението на молителя, че той не е политически ангажиран. Няма данни, от които да е видно, че той е напуснал родината си поради преследване по причини на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение. Д. М. Т. споделя, че никога не е бил заплашван лично по нито една от посочените причини.

При тази фактическа обстановка е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут поради липса на материалноправните основания за това. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в А., сама по себе си, не дава основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция. от 1951 г Изложените факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец.

Причините за напускане на страната по произход са от личен характер и са свързани евентуално с негативно отношение към него от страна на роднините му и спрямо Д. М. Т. няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. В хода на административното производство административният орган не е установил факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. Приел е, че от анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденеца по време на проведеното интервю се налага извод, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за мигрант. Решаващият орган е счел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, тъй като Д. М. Т. не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял никакво насилие. Посочените от молителя мотиви не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл.9, ал.1 от ЗУБ. Административният орган е обосновал извод, че по отношение на разпоредбата на чл.9, ал.8 от ЗУБ, където административният орган се произнася в условията на оперативна самостоятелност, посочените от чужденеца лични мотиви за желанието му да получи статут, не се оценяват като хуманитарни с оглед предоставянето на хуманитарен статут.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл.168, ал.1 от АПК), на основанията, посочени в чл.146 от АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – председателя на агенцията, доколкото той по силата на чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ притежава правомощието да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Настоящият състав намира, че решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтаряемост. В разглеждания случай липсват такива обективни белези, за да се приеме, че е налице осъществено спрямо жалбоподателя преследване.

Видно от интервюто, жалбоподателят е посочил, че лично той не е имал проблеми с властите в държавата по произход; не е имал проблеми заради религията, нито никакви други проблеми. Настоящият състав споделя становището на ответника, че спрямо чужденеца не е налице заплаха поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата му по произход. Д. М. Т. не е бил обект на репресии, не е бил

задържан или арестуван в страната си на произход. Не се установяват данни да е бил призоваван, респ. срещу него да е било водено наказателно или административно наказателно производство.

Фактите, които той излага и поради които е напуснал А. не могат да обосноват извод за основателни съмнения за преследване по критериите в чл.8, ал.1 ЗУБ. В обясненията, дадени в хода на административното производство няма нито едно обосновано твърдение за проявено спрямо него действие или съвкупност от действия на преследване по смисъла на закона от страна на официалните власти в А..

Същевременно, сочените от него факти, че в А. имал вражда за земя, която баща му наследил от дядо му, но роднините им искали да вземат тази земя и убили баща му, са накарали да напусне страната, дори и да се приеме, че са достоверни, по-скоро са от личен характер, което би могло да ангажира евентуално наказателна отговорност за престъпления срещу личността.

Предвид изложеното следва да се направи извод, че нито в интервюто, нито в представените доказателства може да се направи извод, че се излагат достоверни твърдения за факти, нито се сочат доказателства за преследване именно по отношение на жалбоподателя поради изброени в чл.8, ал. 1 от ЗУБ критерии за предоставяне на убежище.

Ето защо може да се приеме, че не е осъществено преследване в родината на жалбоподателя, нито оказване на конкретен контрол или натиск от друга група или групировка по причини на етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група. Не може да се направи извод и от събраните по делото доказателства, че спрямо кандидата е осъществено преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ.

Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Според ал.5 на чл.8 от ЗУБ, действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл.12, ал.1, т.1 – 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

В случая не се установява на оспорвания да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повторяемост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско

лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В хода на административното производство са приети справки вх. № ЦУ-1658/25.10.2023г. и вх. № ЦУ-38/05.01.24024г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ в които е отразено актуалната политическа и икономическа обстановка в А. след превземането на страната от талибаните и сформирването на правителство от тях.

От справките е видно, че след идването на талибаните на власт се създава период на относителна липса на въоръжен конфликт, но също така и продължително ограничаване на основните права и свободи на афганистанците, особено за жените и момичетата. Прието е, че въпреки, по-добрата работа от очакваното в управлението на талибаните афганистанската икономика изглежда попаднала в равновесие на ниско ниво, което оставя повечето афганистанци бедни, гладни и нуждаещи се от хуманитарна помощ.

Макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, установено от стабилния обменен курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващия износ. От страна на талибаните са наследени функциониращи правителствени институции за макроикономическо управление, а именно Министерство на финансите и централната банка. По всички признаци мащабът на корупцията е намален, особено в митниците, където са налице репресии срещу контрабандата и подкупите, както и премахване на отделните търговски такси, наложени преди талибанския бунт. По-общо казано, спирането на повече помощи след м. Август 2021 г. е премахнало големи суми пари, които са били уязвими за корупция. В А. има някои признаци на умерено икономическо съживяване, най-вече 36 процентното увеличение на вноса през първите пет месеца на 2023 г., което предполага, че може да има известно възстановяване на търсенето в икономиката. Настоящото макроикономическо равновесие на ниско ниво е застрашено от два фактора: Намаляващата хуманитарна помощ, която през 2023 г. се очаква да намалее с поне 1 милиард долара от миналогодишното ниво от 3 милиарда долара и успешната забрана на талибаните за отглеждане на опиумен мак, водещо до нещо като 80-процентно намаление на площите, засети с мак, което лишава афганистанските селяни от 1 милиард долара доходи годишно, независимо, че търговията с опиум продължава.

На 23.09.2023 г. Азиатската банка за развитие одобри 400 милиона долара безвъзмездни средства за защита на благосъстоянието и поминъка на уязвимите афганистанци. Освен това, Турция подпомогна А. с 20 тона медицински консумативи, от страна на ЕС са обещани 1400 милиона евро помощ за страната. Заместник – специалният представител на генералния секретар на ООН за А. е заявил, че световната организация остава ангажирана да помага афганистанския народ.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и

обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход. Видно от приложената по преписката справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх.№ ЦУ-1658/25.10.2023 г. не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ. В приложената по преписката справка не е налице информация, за която да сочи за влошаване на обстановката в А., достигаща границите на безогледното насилие, породено от въоръжен конфликт, или неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжените групировки.

Настоящият състав намира, че макар и да е изготвена от ответника, справката следва да бъде кредитирана доколкото е обективна, пълна и в нея безпристрастно е описано актуалното положение в А..

С оглед на гореизложеното съдът счита, че не следва да се приеме, че са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут. Жалбоподателят е мигрант по смисъла на пар.62 от Наръчника на ВКБООН за процедурите и критериите за определяне на статут на бежанец – така, както е прието и в оспореното решение. В подкрепа на този извод е и обстоятелството, че молбата за международна закрила е подадена след като е бил задържан от полицията.

С оглед гореизложеното, като е приел, че не са налице основания по чл.8 и чл.9 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение, а подадената жалба като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Д. М. Т. [дата на раждане] в общ. Н. Ш., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 939/11.01.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: